

Druga kontrolna zadaća iz Primjena diferencijalnog i integralnog računa II
Ak. god. 2014./2015.

Zadatak 1 Objekt se kreće po krivulji $C \dots \vec{r}(t) = t^2\vec{i} + t\vec{j} - 2t\vec{k}$ u smjeru porasta parametra t pod utjecajem neprekidnog polja sila $\vec{F}(x, y, z) = (2xy + z^2)\vec{i} + x^2\vec{j} + (2xz + \cos z)\vec{k}$.

- a) [5b] Odredite jakost izvora (ili ponora) polja $\vec{F}$ u točki $T = (1, 1, 0)$.
b) [10b] Dokažite da je $\vec{F}$ potencijalno vektorsko polje i odredite mu potencijal.
c) [5b] Odredite rad potreban za gibanje objekta po krivulji C za $t \in [1, 2]$.

Zadatak 2 [10b] Rastavite vektorsko polje $\vec{a} = (x^2 + y^2 + z)\vec{i} + (x + y^2 + z^2)\vec{j} + z^2\vec{k}$ na potencijalno i solenoidalno.

Zadatak 3 [20b] Pronađite zakon titranja homogene žice duljine $l = 4$, napetosti $p = 10$, linijske gustoće $\rho = 2$ koja je pričvršćena na rubovima. Početni položaj žice dobiven je izvlačenjem žice iz ravnotežnog položaja na polovici svoje duljine za 1 tako da je žica na oba dijela afina. Početne brzine nema, a nema niti utjecaja vanjske sile.

Zadatak 4 [10b] Nađite ravnotežni položaj teške homogene žice mase $m = 2$ i duljine $l = 5$, a napete horizontalno utegom mase $M = 10$ na lijevom kraju. Desni kraj je slobodan. Žica se nalazi u homogenom sredstvu s koeficijentom elastičnosti $q = 2$.

Zadatak 5 [10b] Riješite Dirichletov rubni problem

$$\begin{cases} \Delta u(x, y) = 0, & \text{na } D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x > 0\} \\ u(0, y) = 2, & y > 0 \\ u(0, y) = 0, & y < 0. \end{cases}$$

UPUTA: Područje D preslikajte u gornju poluravninu funkcijom $w = iz + 1$, a zatim uz pomoć rješenja rubnog problema na gornjoj poluravnini riješite zadani problem.

Zadatak 6 [10b] Zadan je kompleksni potencijal $\omega(z) = 2iz^2$. Odredite kompleksnu brzinu $\vec{v}(z)$, iznos brzine u točki $T = (1, 1)$, potencijal $\varphi(x, y)$ i funkciju toka $\psi(x, y)$. Skicirajte ekvipotencijalne linije i strujnice.

Zadatak 7 [10b] Primjenom reziduuma izračunajte integral

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 1)^3}.$$

Zadatak 8 [10b] Promatrajmo prostor na kojem obitava neka populacija. Neka su r_0 , u_0 , m_0 početne stope rađanja, umiranja i migracija. Pretpostavimo da stopa rađanja pada proporcionalno veličini populacije, stopa umiranja raste proporcionalno veličini populacije, a migracija pada proporcionalno kvadratu veličine populacije.

Iz zakona o sačuvanju populacije izvedite diferencijalnu jednadžbu čije rješenje predstavlja veličinu populacije u trenutku t .

Druga kontrolna zadaća iz Primjena diferencijalnog i integralnog računa II
Ak. god. 2014./2015.

Zadatak 1 Objekt se kreće po krivulji $C \dots \vec{r}(t) = t\vec{i} - t^2\vec{j} + t^3\vec{k}$ u smjeru porasta parametra t pod utjecajem neprekidnog polja sila $\vec{F}(x, y, z) = (\sin z + 2xy)\vec{i} + (2yz + x^2)\vec{j} + (x \cos z + y^2)\vec{k}$.

- a) [5b] Odredite jakost izvora (ili ponora) polja $\vec{F}$ u točki $T = (1, 0, 0)$.
b) [10b] Dokažite da je $\vec{F}$ potencijalno vektorsko polje i odredite mu potencijal.
c) [5b] Odredite rad potreban za gibanje objekta po krivulji C za $t \in [1, 2]$.

Zadatak 2 [10b] Rastavite vektorsko polje $\vec{a} = (x^2 + y^2)\vec{i} - (y^2 + z^2)\vec{j} - (x + y^2 + z^2)\vec{k}$ na potencijalno i solenoidalno.

Zadatak 3 [20b] Homogena žica duljine $l = 4$, napetosti $p = 12$ i linijske gustoće $\rho = 4$ učvršćena je na rubovima. Žica se pobudi na titranje udarom krutog ravnog čekića širine $\epsilon = 0.6$ na polovici njene duljine tako da početna brzina na segmentu $[1.7, 2.3]$ kvadratno ovisi o točki žice. Riješite problem oscilacije žice ako je u trenutku $t = 0$ žica postavljena horizontalno.

Zadatak 4 [10b] Nađite ravnotežni položaj teške homogene žice mase $m = 2$ i duljine $l = 5$, a napete horizontalno utegom mase $M = 10$ na desnom kraju. Lijevo kraj je slobodan. Žica se nalazi u homogenom sredstvu s koeficijentom elastičnosti $q = 2$.

Zadatak 5 [10b] Riješite Dirichletov rubni problem

$$\begin{cases} \Delta u(x, y) = 0, & \text{na } D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x < 0\} \\ u(0, y) = 1, & y > 0 \\ u(0, y) = 0, & y < 0. \end{cases}$$

UPUTA: Područje D preslikajte u gornju poluravninu funkcijom $w = 1 - zi$, a zatim uz pomoć rješenja rubnog problema na gornjoj poluravnini riješite zadani problem.

Zadatak 6 [10b] Zadan je kompleksni potencijal $\omega(z) = e \cdot \ln z + 1$. Odredite kompleksnu brzinu $\vec{v}(z)$, iznos brzine u točki $T = (1, 1)$, potencijal $\varphi(x, y)$ i funkciju toka $\psi(x, y)$. Skicirajte ekvipotencijalne linije i strujnice.

Zadatak 7 [10b] Primjenom reziduuma izračunajte integral

$$\int_0^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + 1)^2}.$$

Zadatak 8 [10b] Promatrajmo prostor na kojem obitava neka populacija. Neka su r_0 , u_0 , m_0 početne stope rađanja, umiranja i migracija. Pretpostavimo da stopa rađanja pada proporcionalno veličini populacije, stopa umiranja raste proporcionalno veličini populacije, a migracija raste proporcionalno kvadratu veličine populacije.

Iz zakona o sačuvanju populacije izvedite diferencijalnu jednadžbu čije rješenje predstavlja veličinu populacije u trenutku t .